

**LIETUVOS ADVOKATŪROS
ADVOKATŲ TARYBOS
SPRENDIMAS
DĖL DRAUSMĖS BYLOS IŠKĖLIMO
ADVOKATO PADĖJĖJAI RASAI MINKEVIČIENEI
IR
DRAUSMĖS BYLOS NEIŠKĖLIMO
ADVOKATEI SNAIGUOLEI MAŽEIKIENEI**

2023-06-14

Vilnius

Lietuvos advokatūros Advokatų taryba (toliau – Advokatų taryba), išnagrinęjusi medžiagą dėl advokatės Snaiguolės Mažeikienės (toliau – Advokatė), praktikuojančios Mažeikienės, Margaičio ir partnerių advokatų kontoroje, esančioje adresu J. Basanavičiaus g. 29A, Vilniuje, ir advokato padėjėjos Rasos Minkevičienės (toliau – Advokato padėjėja), advokato padėjėjo praktiką atliekančios Mažeikienės, Margaičio ir partnerių advokatų kontoroje, esančioje adresu J. Basanavičiaus g. 29A, Vilniuje, profesinės veiklos,

n u s t a t ė:

Pareiškėjas Juozapas Bareikis (toliau - Pareiškėjas) kreipėsi į Lietuvos advokatūrą su skundu (toliau – Skundas) dėl Advokatės ir Advokato padėjėjos profesinės veiklos. Pareiškėjas Skunde nurodė, kad Alvydas Minkevičius, 2022 m. spalio mėn. prisistatantis teisininku, pareiškė, kad sutuoktinė Rasa Minkevičienė, dirbanti Mažeikienės, Margaičio ir advokatų kontoros advokato padėjėja (Advokato padėjėjos praktikos vadovė – Advokatė), gali atstovauti jį Panevėžio apygardos teisme, paduodant skundą per Utenos apylinkės teismo Molėtų teismo rūmus. Minėtas asmuo Pareiškėjui pareiškė, kad už teisinės Advokato padėjėjos paslaugas, prieš parengiant atstovavimo sutartį ir pradėdant jai dirbti, t. y. prieš skundo padavimą ir atstovavimą teisme, avansu Pareiškėjas turės sumokėti 700,00 Eur. Pareiškėjas su šiomis nurodytomis sąlygomis sutiko. Teisininku prisistatantis Alvydas Minkevičius 2022-10-03 Pareiškėjui atvežė Sutartį dėl teisinės pagalbos Nr. 0310r22-1, pasirašytą jo sutuoktinės advokato padėjėjos Rasos Minkevičienės (toliau – Advokato padėjėja). Pareiškėjas šią sutartį pasirašė bei sumokėjo 700,00 Eur, tačiau kasos pajamų orderis nebuvo išrašytas. Vėliau Pareiškėjas sužinojo, kad 2022-10-07 buvo pateiktas Panevėžio apygardos teismui jo atstovės Advokato padėjėjos pasirašytas skundas, paduotas per Utenos apylinkės teismo Molėtų rūmus, kuriuo prašoma, panaikinti Utenos apylinkės teismo Molėtų rūmų 2022-09-28 nutartį. Teismas 2022-10-10 nutartimi nustatė Pareiškėjui terminą atskiro skundo trūkumams pašalinti, nurodant, jog neteisingas skundo pavadinimas, skundas pasirašytas ir pateiktas teismui tokios teisės neturinčio asmens (Advokato padėjėjos), skundas neapmokėtas reikiamo dydžio žyminiu mokesčiu. Šalinant teismo nustatytus skundo trūkumus, 2022-10-18 teismui pakartotinai pateiktas atskirasis skundas, kuris vėl gražintas jį padavusiam asmeniui - Advokato padėjėjai, nes ne visi pašalinti atskirojo skundo trūkumai, t. y. šis procesinis dokumentas pasirašytas asmens (Advokato padėjėjos), neturinčio teisės šio procesinio dokumento pasirašyti. Šalinant šį atskirojo skundo trūkumą, teisininku prisistatantis Alvydas Minkevičius atvežė Pareiškėjui naują sutartį, 2022-10-14 pasirašytą dabar jau Advokatės, tačiau atskirąjį skundą teismui vėl padavė Advokato padėjėja. Be je, žyminis mokeskis buvo sumokėtas nepilnai. Atsižvelgiant į nepašalintus/netinkamai pašalintus skundo trūkumus, procesinis dokumentas vėl gražintas jį padavusiam asmeniui – Advokato padėjėjai. Nors Pareiškėjui buvo nurodyta, kad reikės laukti teismo sprendimo dėl Pareiškėjo pareikšto skundo iki 2023 m. balandžio mėn., tačiau Pareiškėjas 2023 m. kovo mėn. sužinojo, kad skundas gražintas Advokato padėjėjai, kuri neturėjo teisės su Pareiškėju sudaryti atstovavimo sutarties, o taip pat yra praleistas

terminas atskirojo skundo trūkumams pašalinti. Advokatė, Pareiškėjas pabrėžia, pasirašė su juo tik formaliai atstovavimo sutartį, norėdama pagelbėti savo Advokato padėjėjai, tačiau jokio darbo neatliko. Suabejojęs minėtų teisininkų darbu, Pareiškėjas nuvyko į Utenos apylinkės teismo Molėtų rūmų teismą, kad sužinotų tikrąją padėtį. Pareiškėjui Teismas išdavė dokumentus, kurie paliudijo, kad skundas taip ir nepaduotas. Tuomet, pasak Pareiškėjo, jis kreipėsi į „Laisvo laikraščio“ redakciją, kad dėl šių įvykių būtų atliktas žurnalistinis tyrimas. Atliekant „Laisvo laikraščio“ korespondentui žurnalistinį tyrimą, Advokato padėjėjos sutuoktinis Alvydas Minkevičius Pareiškėjui registruotu laišku skubiai gražino skundai parengti pateiktus jo sutuoktiniai Advokato padėjėjai dokumentus ir pridėtą sąskaitą - faktūrą 675,00 Eur sumai. Pareiškėjas pažymi, kad sąskaita - faktūra pasirašyta kurjerio Alvydo Minkevičiaus (Advokato padėjėjos sutuoktinio) už jo sutuoktinės darbą, kurio ji tinkamai neatliko ir neturėjo tam teisės.

Advokato padėjėja, vykdydama Lietuvos advokatūros įpareigojimą, pateikė paaiškinimą dėl Pareiškėjo Skunde nurodytų aplinkybių. Advokato padėjėja paaiškino, kad Pareiškėjas 2023 m. rugsėjo mėn. kreipėsi į Alvydą Minkevičių dėl įvairių teisinių paslaugų, su kuriuo Advokato padėjėja bendradarbiauja pagal tarpusavio bendradarbiavimo sutartį nuo 2017 m. Alvydas Minkevičius kreipėsi į Advokato padėjėją dėl Utenos apylinkės teismo Molėtų rūmų nutarties apskundimo už sėkmės mokesčių. Advokato padėjėja nurodė, jog skundą parengė, žyminis mokestis buvo sumokėtas. Skundo trūkumai buvo pašalinti, tačiau teismas vis tiek nepriėmė skundo, remdamasis formaliais pagrindais, t. y. skundas buvo paduotas iš Advokato padėjėjos paskyros, nors skundą patalysius, šis procesinis dokumentas buvo pasirašytas tokia teise turinčio asmens – Advokatės. Advokato padėjėja pažymėjo, kad daugiausia dirba su užsienio klientais ir atstovauja užsieniečius administraciniuose bylose, kur pirmoji instancija – apygardos teismas. Šiuo atveju Advokato padėjėja suklydo, apsiimdama šios bylos, gailisi ir bandė ištaisyti padėtį. Advokato padėjėja pažymėjo, kad su Pareiškėju iš viso neturėjo jokių kontaktų, bylos klausimais Pareiškėjas su ja nekontaktavo. Taip pat Advokato padėjėja nurodė, kad Pareiškėjas nevykdė Sutarties 2 straipsnio 3 dalyje numatytų savo pareigų, t. y., esant pretenzijoms, neinformavo apie jų turinį, nebuvo bandymo spręsti susidariusią padėtį, susisiekiant su ja Sutartyje nurodytu būdu.

Advokatė, vykdydama Lietuvos advokatūros įpareigojimą, pateikė paaiškinimą dėl Skunde nurodytų aplinkybių. Advokatė nesutinka, kad ji yra sudariusi neva fiktyvią atstovavimo sutartį, norėdama pagelbėti Advokato padėjėjai, ir savo pareigos neva nevykdžiusi. Atstovavimo sutartis, pasak Advokatės, pasirašyta šalims nesusitikus, t. y. Advokatė su Pareiškėju nebuvo nei kalbėjusi, nei susitikusi. Apie Pareiškėjo problemą bendrais bruožais ją informavo Advokato padėjėja, todėl ji Advokato padėjėją žodžiu įspėjo, kad pats Pareiškėjas turi atvykti į Advokatės į kontorą su visais procesiniais dokumentais, paaiškinti situaciją ir ji pati, parašiusi atskirąjį skundą, pateiks šį procesinį dokumentą per elektroninę teismų sistemą (EPP). Tačiau Pareiškėjas po 2022-10-14 (pasirašyta atstovavimo sutartis) pas Advokatę neatvyko ir jokiais kitais būdais su pastarąja nesusisiekė. Advokatės padėjėja Advokatei taip pat nieko nepranešė ir nepateikė. Pirmą kartą Advokatė Pareiškėją pamatė, kai jis be įspėjimo 2023-02-13 atvyko pas ją į kontorą. Pasiaiškinus, kokiu klausimu Pareiškėjas atvyko pas Advokatę, paaiškėjo, kad jis atvyko, teismui nepriėmus apeliacinio skundo, kurį rengė Advokato padėjėja, o pinigus už šio procesinio dokumento rengimą paėmė Advokato padėjėjos sutuoktinis. Pareiškėjas, atvykęs pas Advokatę, reikalavo jam gražinti 700,00 Eur, nurodydamas, kad jei pinigai nebus gražinti, jis Advokatę sužlugdys, paviešins žiniasklaidai bei pateiks skundą Lietuvos advokatūrai. Kadangi Pareiškėjas dėl Advokatei nežinomų priežasčių nusprendė su ja nebendrauti ir savo klausimą patikėjo kitiems asmenims, su kuriais taip pat pasirašė sutartis, tai ji už jo laisva valia išreikštą pasirinkimą ir patikėjimą savo klausimus spręsti kitiems asmenims, negali būti atsakinga.

Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo (toliau – Advokatūros įstatymas) 52 straipsnio 1 dalies nuostata numato, kad advokatui už Advokatūros įstatymo ir Lietuvos advokatų etikos kodekso (toliau – Etikos kodeksas) reikalavimų bei advokato veiklos pažeidimus gali būti keliami drausmės byla.

Advokatų tarybos nuomone, advokatei Snaiguolei Mažeikienei **nekeltina** drausmės byla, o advokato padėjėjai Rasai Minkevičienei **iškeltina** drausmės byla.

Demokratinėje teisinėje valstybėje Lietuvos advokatūra yra svarbus valstybės teisingumo sistemos elementas ir teisės stabilumo garantas, todėl geras advokato vardas ir profesinis prestižas yra neatsiejama advokato veiklai keliamų reikalavimų dalis. Advokato elgesys negali kelti abejonių dėl advokato asmeninės garbės, sąžiningumo ir garbingumo, nes šios tradicinės dorybės yra tapusios advokato profesine ir žmogiškąja pareiga, o jų nepaisymas gyvenime sukelia visuomenės nepasitikėjimą advokato profesija ir kenkia visai advokatūrai bei griaua jos, kaip žmogaus teisių, laisvių ir teisėtų interesų gynbos institucijos, pagrindą. Advokatūros įstatymas apibrėžia bendruosius advokatų profesijai keliamus reikalavimus, o savivaldos statusas suteikia Lietuvos advokatūrai teisę ir galimybę savarankiškai nustatyti šiai profesijai keliamus papildomus reikalavimus bei apibrėžtų teisių ir pareigų įgyvendinimo sąlygas. Advokatų taryba, vykdydama įstatymine advokatų veiklos kontrolės funkciją, privalo reaguoti į kiekvieną paaiškėjusį advokatų veiklos pažeidimo faktą bei turi teisę už Advokatūros įstatymo ir Etikos kodekso reikalavimų bei advokato veiklos pažeidimus iškelti advokatui drausmės bylą.

Teisiškai vertinant advokato veiksmus atsižvelgtina į specifinę Lietuvos advokatūros padėtį ir jos vaidmenį valstybės teisinėje sistemoje. Advokato profesija yra viena iš profesijų rūšių, kurios atstovams yra taikomi didesni, reiklesni elgesio, moralės ir etikos standartai. Advokato veiklai taikomi ne vien tik žmogiški elgesio standartai, bet ir specialūs reikalavimai, nustatyti tiek Lietuvos advokatūros veiklą reguliuojančiuose įstatymuose, tiek ir profesinės etikos taisyklėse. Profesinės etikos taisyklėse nustatyti reikalavimai advokato veiklai yra objektyviai būtini: tik visus įstatymo reikalavimus atitinkančiam ir nepriekaištingo profesinio elgesio žmogui gali būti patikėta dalyvauti teisingumo įgyvendinimo procese. Griežtas advokato profesinei etikai keliamų reikalavimų laikymasis yra svarbus visuomenės pasitikėjimui šios profesijos atstovais, teisės ginamų vertybių apsaugai, pagarbos advokato vardui išlaikymui.

Advokatūros įstatymas įpareigoja advokatą sąžiningai atlikti savo pareigas, laikytis duotos priesaikos, įstatymų, Etikos kodekso reikalavimų, elgtis dorai ir pilietiškai (Advokatūros įstatymo 39 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai). Etikos kodekso 6 straipsnio 2 dalies 1 - 3 punktai įpareigoja advokatą saugoti profesinę garbę ir orumą, nediskredituoti advokato vardo, duotos priesaikos ir teisingumo idėjos, būti nepriekaištingos reputacijos ir ją saugoti, elgtis sąžiningai, mandagiai ir garbingai. Advokatas visada privalo veikti profesionaliai, pareižingai ir dalykiškai, savo profesines pareigas vykdyti nepriekaištingai, laiku, kvalifikuotai, stropiai ir protingai (Etikos kodekso 9 straipsnio 2 dalis).

Pagal Etikos kodekso 8 straipsnio 1 dalį advokatui patikėtos kliento paslapties saugumas yra savitarpio pasitikėjimo santykių ir tinkamo advokato funkcijų vykdymo būtinoji sąlyga, todėl konfidencialumas yra pagrindinė ir svarbiausia advokato teisė ir pareiga, kuriai netaikoma senatis. Pagal Etikos kodekso 8 straipsnio 6 dalį Advokatas iš savo kolegos, advokato padėjėjo, kito asmens, kurį pasitelkia teikdamas teises paslaugas, privalo reikalauti laikytis tam tikrų konfidencialumo įsipareigojimų, kad nebūtų atskleista advokato profesinę paslaptį sudaranti informacija.

Advokatūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintas vienas pamatinių advokato profesinės veiklos principų – lojalumo klientui principas, kurio esmė yra siekis užtikrinti kliento pasitikėjimą advokatu. Pagal Etikos kodekso 10 straipsnio 1 dalį Advokato lojalumas klientui yra profesionalaus advokato ir kliento bendradarbiavimo ir tinkamo advokato funkcijų vykdymo būtinoji sąlyga, taip pat lemianti advokato pareigą paslaugas klientui teikti taip, kad tai labiausiai atitiktų kliento interesus. Etikos kodekso 10 straipsnio 2 dalis numato, kad lojalumo klientui principas įpareigoja advokatą užtikrinti advokato ir kliento tarpusavio santykių sąžiningumą, teisėtumą bei etiškumą.

Advokato padėjėjo praktika yra viena iš svarbiausių profesinei advokatų veiklai pasirengimo stadijų. Ketinantis tapti advokatu asmuo turi įrodyti ne tik reikalingus sugebėjimus ir žinias, bet taip pat advokato profesijai reikalingas ir būtinas moralines savybes bei laikytis šios

gildijos tradicijų ir papročių, todėl advokato padėjėjui *mutatis mutandis* kaip ir advokatui taikomi profesinės veiklos ir etikos reikalavimai (Advokatūros įstatymo 34 straipsnio 2 dalis, Etikos kodekso 2 straipsnio 2 dalis). Advokatūros įstatymo 34 straipsnio 2 dalies nuostatos nustato, kad advokato padėjėjas gali atstovauti tik pirmosios instancijos teismuose.

Tyrimo metu nustatyta, jog Advokato padėjėja Pancvėžio apygardos teismui 2022-10-07 savo vardu pateikė atskirąjį skundą, t. y. teisines paslaugas Pareiškėjui teikė apeliacinės instancijos teisme, neturėdama teisės tokių paslaugų teikti. Taip pat iš tyrimo medžiagoje esančių duomenų matyti, kad Advokato padėjėja su teisininku Alvydu Minkevičiumi 2017-01-01 yra sudariusi neterminuotą Tarpusavio bendradarbiavimo sutartį. Šia sutartimi Alvydas Minkevičius įsipareigojo teikti savo paslaugas Advokato padėjėjos klientams. Advokato padėjėja minėta sutartimi įsipareigojo teikti savo paslaugas teisininko klientams. Taigi, Advokato padėjėja su šiuo teisininku susitarė bendradarbiauti, keičiantis informacija be jokių apmokėjimų. Šia sutartimi teisininkui nėra nustatytų jokių konfidencialumo įsipareigojimų, jog nebūtų atskleista advokato profesinę paslaptį sudaranti informacija, susijusi su Advokato padėjėjos klientams teikiamomis teisinėmis paslaugomis. Taip pat tyrimo medžiagoje esantys duomenys patvirtina, kad Advokato padėjėja parengė ir pasirašė procesinį dokumentą, nagrinėtiną apeliacinės instancijos teisme (atskirąjį skundą), teisines paslaugas teikė galimai nepakankamai kvalifikuotai, rūpestingai (atskirasis skundas nepriimtas teismo), o taip pat nebendradarbiavo su klientu, ką, beje, pripažįsta ir pati Advokato padėjėja, savo paaiškinime nurodydama, kad su Pareiškėju iš viso neturėjo jokių kontaktų, bylos klausimais Pareiškėjas su ja nekontaktavo. Taip pat Advokato padėjėja neinformavo kliento apie skundo teisme nepriėmimą (šias aplinkybes klientas išsiaiškino pats, nuvykęs į teismą).

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Advokato padėjėjas turi teisę atstovauti kliento interesams teismuose tik tuo atveju, kai yra rašytinis advokato (praktikos vadovo) leidimas atstovauti konkrečioje byloje (Advokatūros įstatymo 34 straipsnio 2 dalis). Teisinių paslaugų sutartyje, sudarytoje Advokato padėjėjos su Pareiškėju, tokio Advokatės, kaip Advokato padėjėjos praktikos vadovės, rašytinio leidimo nėra.

Įvertinus tyrimo medžiagoje esančius duomenis, darytina prielaida, jog Advokato padėjėja savo veiksmais galimai pažeidė Advokatūros įstatymo ir Etikos kodekso reikalavimus, t. y. Advokato padėjėja, neturėdama tam teisinio pagrindo, pasirašė atskirąjį skundą, nagrinėtiną apeliacinės instancijos teise (Advokatūros įstatymo 34 straipsnio 2 dalis), teisines paslaugas Pareiškėjui teikė, neturėdama raštinio Advokatės leidimo (Advokatūros įstatymo 34 straipsnio 2 dalis), pasitelkdama teisininką Alvydą Minkevičių, teikiant klientui (Pareiškėjui) teisines paslaugas, galimai neužtikrino konfidencialumo klientui įsipareigojimų, kad nebūtų atskleista advokato profesinę paslaptį sudaranti informacija (Etikos kodekso 8 straipsnio 1 ir 6 dalys), galimai neveikė profesionaliai ir pareigingai, kvalifikuotai ir stropiai, kadangi skundas taip ir nepriimtas teisme (Etikos kodekso 9 straipsnio 2 dalis), galimai neužtikrino savo ir kliento tarpusavio santykių sąžiningumo, teisėtumo, etiškumo ir nebendradarbiavo su klientu (Pareiškėju) (Etikos kodekso 10 straipsnio 1 ir 2 dalys). Atsižvelgiant į tai, Advokato padėjėjai **iškeltina** drausmės byla.

Įvertinus tai, kad, kaip nurodo savo paaiškinime Advokatė, klientas (Pareiškėjas) pas ją į kontorą taip ir neatvyko bei nesusisiekė su ja koku nors kitu būdu dėl teiktų teisinių paslaugų, nors klientas su advokatu taip pat turi pareigą bendradarbiauti, nėra pagrindo prielaidai, kad Advokatė pažeidė Advokatūros įstatymo ir/ar Etikos kodekso reikalavimus, juolab, kad Pareiškėjui teisines paslaugas teikė Advokato padėjėja, su kuria Pareiškėjas pasirašė teisinių paslaugų sutartį ir per teisininką bendradarbiavo dėl teiktinų teisinių paslaugų. Atsižvelgiant į tai, Advokatė **nekeltina** drausmės byla.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Lietuvos advokatūra pagal Advokatūros įstatymo 57 straipsnyje numatytas funkcijas, koordinuoja ir kontroliuoja advokatų ir advokatų padėjėjų profesinę veiklą, tačiau nevertina teisininkų veiksmų. Atsižvelgiant į tai, dėl teisininko Alvydo Minkevičiaus veiksmų Advokatų taryba nepasisakys ir jų nevertins.

Advokatų taryba, vadovaudamasi Advokatūros įstatymo 52 straipsnio 1 ir 2 dalimis,
n u s p r e n d ė:

- **iškelti** advokato padėjėjai Rasai Minkevičienei drausmės bylą dėl galimai pažeistų Advokatūros įstatymo 39 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 34 straipsnio 2 dalies, Etikos kodekso 8 straipsnio 1 ir 6 dalių, 9 straipsnio 2 dalies, 10 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų reikalavimų;
- **nekelti** advokatei Snaiguolei Mažeikienei drausmės bylos.

Advokatų tarybos pirmininkas

Mindaugas Kukaitis